

Święta
Konstytucji

Święto Konstytucji 3 Maja

Dzień ten upamiętnia uchwalenie pierwszej konstytucji w nowożytnej Europie (drugiej na świecie) w 1791 roku. Rosja i Prusy przystąpiły do II rozbioru Polski. Dopiero po odzyskaniu niepodległości w 1918 roku 3 maja został oficjalnie ustanowiony świętem narodowym – jednym z najważniejszych w czasach międzywojennych. Idee wolnościowe i wyzwolenicze, z którymi nieodłącznie kojarzyła się konstytucja, nie podobały się jednak władzom PRL-u. Jakikolwiek obchody 3 maja były wówczas zakazane i tłumione, aż do 1981 roku, kiedy zaczęto organizować uroczystości z inicjatywy władz. Na ponowne oficjalne ustanowienie Święta Narodowego Trzeciego Maja trzeba było poczekać do 1990 roku. Tym samym Polakom przybył kolejny dzień wolny od pracy. Z czasem początek maja stał się również okazją do zafundowania sobie tzw. długiego weekendu – wiele osób bierze urlop 2 maja i wyjeżdża z miast na swojego rodzaju inaugurację lata i sezonu grillowego.

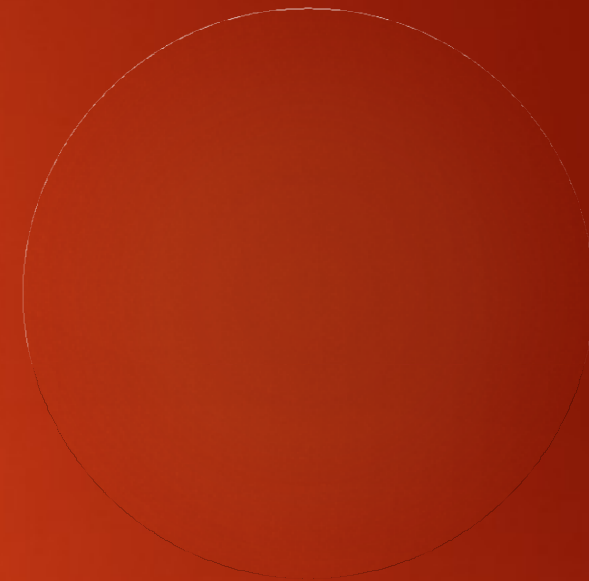
W okresie burzliwych dziejów Polski pojawiło się łącznie kilkanaście wersji konstytucji – ostatnia, obowiązująca obecnie, została uchwalona 2 kwietnia 1997 roku, a następnie zatwierdzona przez ogólnonarodowe referendum 25 maja tego samego roku.

HISTORIA KONSTYTUCJI 3 MAJA

3 maja 1791 r. uchwalona została ustawa rządowa, która przeszła do historii. Konstytucja 3 maja była drugą na świecie, a pierwszą w Europie, spisaną konstytucją. Zmieniła ustrój państwa na monarchię konstytucyjną oraz ograniczyła demokrację szlachecką. Jakie były okoliczności i konsekwencje uchwalenia Konstytucji 3 Maja? Zobacz najważniejsze informacje na naszej infografice.

Twórcy Konstytucji 3 maja

- Stanisław August Poniatowski
- Ignacy Potocki
- Hugo Kołłątaj
- Stanisław Staszic

Stanisław August Poniatowski

Ostatni król Polski

Wprowadzony na tron dzięki poparciu Katarzyny II

Założył Szkołę Rycerską

Założył pismo *Monitor* propagujące reformy

Był jednym z autorów Konstytucji 3 maja

Przystąpił do konfederacji targowickiej

Ignacy Potocki

- Czołowy działacz obozu reform w czasie Sejmu Wielkiego
- Marszałek wielki litewski
- Działacz KEN
- Inicjator Towarzystwa do Ksiąg Elementarnych

Hugo Kołłątaj

- Czołowy ideolog polskiego oświecenia
- Ksiądz
- Rektor i reformator Akademii Krakowskiej
- Działacz KEN i Towarzystwa do Ksiąg Elementarnych

Stanisław Staszic

- Polski działacz oświeceniowy
- Ksiądz, pisarz, publicysta
- Propagator i zwolennik reform

Znaczenie Konstytucji

Polska konstytucja, druga na świecie i pierwsza w Polsce miała obronić naszą niepodległość.

Najważniejszymi reformami było zniesienie liberum veto i wolne elekcje. Równie ważne były reformy edukacji i sejmu. Dzięki temu można było w dowolnym czasie zwołać sejm. Wolne elekcje i liberum veto osłabiało nasz kraj, ponieważ inne kraje mogły ingerować w naszą politykę.

Uchwalenie Konstytucji 3 Maja

Konstytucja 3 Maja była uchwalana w czasie, gdy część posłów przeciwnych reformom nie wróciła jeszcze z wyjazdów na święta wielkanocne. Izba reformatorska uchwaliła konstytucję przez aklamację (bez liczenia głosów), popierana przez manifestujący lud Warszawy. Przed uchwaleniem konstytucji w salach sejmu rozegrała się scena pokazująca, jak niektórzy posłowie bali się reform. Poseł Jan Suchozewski zagroził, że zabije syna jeśli zostaną uchwalone reformy 3 Maja

Postanowienia Konstytucji

Cele Ustawy rządowej:

Zachowanie całości i suwerenności państwa

Zagwarantowanie przywilejów szlachty, duchowieństwa i mieszczan

Wprowadzenie nowej formy ustroju państwa

Reformy:

Zmiany w sejmie- wybierany na dwa lata, w każdej chwili mógł być zwołany; zniesiono liberum veto, uchwały miały być podejmowane większością głosów; zakazano konfederacji

Władza wykonawcza- król i Straż Praw (prymas i ministrowie odpowiedzialni przed sejmem)

Straż Praw sprawowała władzę poprzez komisje: Policji, Wojska, Skarbu i Edukacji Narodowej- były one jednocześnie sądami w podległych im sprawach

Zniesiono wolne elekcje- po śmierci Stanisława Augusta dziedziczny tron miał należeć do dynastii saskiej

Wspomnienie sprawy chłopów- wziętych pod ochronę państwa

Usprawnienie sądów

Ustrój: burżuazyjno- szlachecka monarchia parlamentarna

Ustrój Rzeczypospolitej według Konstytucji 3 maja

Władza ustawodawcza - parlament jako najwyższy organ władzy wybierany na dwa lata, sejm zwoływany przez króla lub marszałka.

Kompetencje sejmu: uchwalanie prawa, nakładanie podatków, kontrolowanie innych władz i instytucji. Co 25 lat mógł zbierać się sejm konstytucyjny-prawo zmiany konstytucji.

Władza wykonawcza -król i Straż Praw (rząd), w skład której wchodził: prymas, pięciu ministrów, pełnoletni następca tronu bez prawa głosu, marszałek sejmu. Straż Praw kierowała administracją, podlegały jej komisje (policji, spraw wewnętrznych, interesów zagranicznych, wojny i skarbu).

Władza sądownicza -sądownictwo zostało usprawnione. Ministrowie i wyżsi urzędnicy odpowiadali przed specjalnym sądem sejmowym. Sądownictwo szlacheckie zostało poddane sądom ziemiańskim.

Dziękujemy za Uwagę 😊

